

**NYÍREGYHÁZI EGYETEM
NYÍREGYHÁZA**

NYÍREGYHÁZI
EGYETEM

· 1914 ·

**ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI
SZABÁLYZAT**

Elfogadva:

2015. április 21., hatályba lép: 2015. április 23-án

Módosítva:

2018. július 24., hatályba lép: 2018. július 26-án

1. § BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A Nyíregyházi Egyetem Szenátusa a Nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (továbbiakban Nftv.), az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban Áht.), valamint az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) kormányrendelet (továbbiakban Ávr.) hatályos előírásainak megfelelően a Nyíregyházi Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzatával, valamint a Számviteli politikával és a Gazdálkodási Szabályzatával összhangban az Eszközök és Források értékelési Szabályzatot (a továbbiakban: Értékelési szabályzat) az alábbiakban határozza meg:

2. § AZ ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK SZABÁLYZAT HATÁLYA

- (1) A szabályzat hatálya kiterjed:
 - a) Szervezetileg:
 - aa) Az egyetem valamennyi szervezeti egységére;
 - b) A személyi kört tekintve:
 - ba) A egyetemmel közalkalmazotti, hallgatói, tanulói, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban állókra;
 - bb) meghatározott esetekben az egyetemmel közalkalmazotti, vagy hallgatói jogviszonyban nem álló személyekre.
- (2) Az Értékelési szabályzat a Számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (továbbiakban: Sztv.), az Államháztartás számviteléről szóló 4/2013 (I.11.) Korm. rendelet (továbbiakban: Áhsz.), valamint az intézményünk számviteli politikájának előírásait figyelembe véve - a következő témákhoz kapcsolódóan tartalmaz előírásokat:
 - a) Általános értékelési szabályok,
 - b) Az eszközök és források értékelése, amely meghatározza:
 - ba) Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értékét
 - bb) A befektetett eszközök értékhelyesbítését
 - bc) Immateriális javak értékelését
 - bd) Tárgyi eszközök értékének meghatározását a mérlegben
 - be) Befektetett pénzügyi eszközök értékelését
 - bf) A készletek értékelését
 - bg) Követelések értékelését
 - bh) Forgóeszközök között kimutatott értékpapírok értékelése
 - bi) Pénzeszközök értékelését
 - bj) Források értékelését
 - bk) Saját tőke értékelését
 - bn) Kötelezettségek értékelését

3. § A SZABÁLYOZÁS CÉLJA

- (1) Az eszközök és források értékelési szabályzatának célja, hogy
 - meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, módszerek, amelyekkel a Nyíregyházi Egyetem rögzíti az eszközei és a forrásai értékét,
 - egyértelműen rögzítésre kerüljenek az egyetem azon eszközei és kötelezettségei értékelési gyakorlata, amelyek esetében az Sztv. és az Áhsz. felhatalmazása alapján az egyetem számviteli politikai döntésén alapul az értékelés,
 - az értékelési módszereknek minden érintett munkavállaló számára az intézményen belül egyértelműnek kell lennie,
 - tájékoztatást nyújtson a belső, illetve a külső ellenőrzés számára az intézmény könyvvezetési és költségvetési beszámoló készítési kötelezettsége során követett értékelési gyakorlatról.
- (2) A Nyíregyházi Egyetem a Számviteli politikában megfogalmazottak alapján az eszközök és források értékelési szabályzatát a Számviteli politikához kapcsolódóan annak részének tekinti, de külön szabályzatként készíti el.

4. § AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- (1) Az eszközök és források értékelésénél a Számviteli politikában rögzített vállalkozás folytatás elve, az egyedi értékelés, a valódiság és az óvatosság elvét kell alapul venni.
- (2) Az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.
- (3) Az előző üzleti év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan - legalább egy éven túl - jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül.
- (4) Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat írásban dokumentálni kell, és azt a szenátusnak elő kell terjeszteni.
- (5) Az Eszközöket és kötelezettségeket leltározással, egyeztetéssel ellenőrizni és egyedenként értékelni kell, kivéve, ha a Számviteli politikában rögzített esetekben a csoportos értékelés is megengedhető.
- (6) Az egyes mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, a mérlegkészítés napjáig bekövetkezett és ismertté vált.
- (7) A kintlévőségeket félévente egyeztetni, értékelni és annak behajtásáról intézkedni kell. Egyenlegközlőket félévente az érintetteknek ki kell küldeni.
- (8) A kintlévőségek kezelésének eljárási rendjét kancellári utasításban kell szabályozni, amit naptári évente felül kell vizsgálni.
- (9) Intézményünk érték helyesbítést nem alkalmaz.

5. § AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI

- (1) Intézményünkben az eszközök és források értékelésénél figyelembe kell venni következő jogszabályi előírásokat:
- a) az Áhsz. 15. 16. és 16/A §-ában foglaltakat a bekerülési érték megállapításánál,
 - b) az Áhsz. 17. 18. és 19. §-ában foglaltakat az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének és értékhelyesbítésének megállapításánál,
 - c) az Áhsz. 20. és 21. §-ában foglaltakat a mérlegtételek értékelésénél,
 - d) bekerülési érték megállapításához: Szt. 47. § (9) bekezdésében, Szt. 49. § (5) bekezdésében, 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdésében, Szt. 48. § (7) bekezdésében, Szt. 51. § (1)–(4) bekezdésekben, Szt. 3. § (4) bekezdésének 8. pontjában, 49. § (3), (4), (6) és (7) bekezdésében, és 62. § (2) bekezdésében foglaltakat,
 - e) az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének és értékhelyesbítésének megállapításához: Szt. 52. § (1), (2), (5), (6) és (7) bekezdésében, az Szt. 53. § (1) bekezdés *b)* és *c)* pontjában, az Szt. 54–56. §-okban, az Szt. 57. § (2) bekezdésében, az Szt. 58. § (2) és (3) bekezdésében, az Szt. 57. § (3) bekezdésében, az Szt. 58. § (1), (5), (6), (7), (8) és (9) bekezdésében foglaltakat,
 - f) a mérlegtételek értékelésénél: az Szt. 46. §-ában, az Szt. 60. § (5) bekezdésében foglaltakat.
- (2) Az eszközök bekerülési értékének általános szabályait az alábbiak szerint határozzuk meg.
- (3) A bekerülési érték részét képező tételek elszámolásának időpontjára az Sztv. 47. § (9) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy az eszköz értékének utólagos módosítása során akkor kell a különbözet összegét jelentősnek tekinteni, ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték 1%-át, de legalább a kétezer forintot.
- (4) Az Áhsz. 16. §-ban foglaltaktól eltérően a vagyonkezelésbe vett eszközök - ide értve, ha a vagyonkezelői jog más vagyonkezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonkezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik - bekerülési értéke a vagyonkezelésbe adónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyonkezelésbe adónál az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonkezelésbe vevőnek nyilvántartásba kell vennie.
- (5) Az Áhsz. 16. §-ban foglaltaktól eltérően társulás alapítása, a társulási szerződés módosításával vagyonának növelése esetén az átvett eszközök bekerülési értéke a társulási szerződésben, illetve annak módosításában szereplő bruttó érték. Az átvételt követően az átadónál az átadásig elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést az átvevő társulásnak nyilvántartásba kell vennie.
- (6) Az Áhsz. 16. §-ban foglaltaktól eltérően a tulajdonosnál - az állami vagyon esetén a tulajdonosi joggyakorló szervezetnél - az államháztartáson belüli szervezet részére vagyonkezelésbe adott, illetve az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozó költségvetési szerv, társulás tulajdonába adott eszköz visszavételkori bekerülési értéke, valamint a megszűnő nemzetiségi önkormányzat vagyonát átvevő szervnél az átvételkori, az újraalakult nemzetiségi önkormányzatnál e vagyon visszavételkori bekerülési értéke a

korábbi vagyonkezelőnél, tulajdonosnál kimutatott bruttó érték. A visszavételt követően az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést nyilvántartásba kell venni.

- (7) Az Áhsz.16. §-ban foglaltaktól eltérően az Sztv. 49. § (5) bekezdése és 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdése szerint átvett eszközök bekerülési értékét az ott leírtak szerint kell meghatározni.
- (8) Importbeszerzés esetén a bekerülési értéket - figyelemmel az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdésére - az Sztv. 48. § (7) bekezdése szerint kell meghatározni.
- (9) A külföldi pénzürtékre szóló részesedés, értékpapír bekerülési értékét a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték alapján kell meghatározni. A külföldi pénzürtékre szóló követelések, kötelezettségek bekerülési értéke megegyezik a költségvetési számvitelben nyilvántartott követelés, végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség összegével.
- (10) Amennyiben az eszköz olyan gazdasági eseménnyel kerül a Nyíregyházi Egyetem tulajdonába, kezelésébe, amelyet kötelezettségvállalásnak kell megelőznie (például beszerzés), akkor a kötelezettségvállaló haladéktalanul, de legkésőbb öt (5) napon belül köteles az eszköz bekerülési értékét alátámasztó valamennyi (eredeti, vagy hitelesített másolati) dokumentumot a Gazdasági és Kontrolling Iroda vezetőjének címezve eljuttatni. Egyéb esetekben (térítésmentes átvétel, ajándék, hagyaték, többlet stb.) az egyetem tulajdon-, vagy kezelési jogát megalapozó szerződés, vagy egyéb dokumentum aláírójára hárul az előzőekben részletezett kötelezettség. Államháztartáson belül történt átvétel esetében, az eszköz nyilvántartásba vételi értékei az átadó könyveiben szereplő, az átvételkorai könyveszerinti értékek.

6. § Egyes eszközcsoportok bekerülési értéke

- (1) A vásárolt immateriális javak bekerülési értéke az egységes rovatrend K61. Immateriális javak beszerzése, létesítése rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott vételára.
- (2) A saját előállítású immateriális javak bekerülési értéke az Szt. 51. §-a alapján megállapított közvetlen önköltség. Az eszköz előállítási értékének részét képezik azok a költségek, amelyek:
 - a) az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerültek;
 - b) az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak;
 - c) az eszközre (termékre) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók.
- (3) Az eszköz előállítása során felmerült költségként kell figyelembe venni:
 - a) a közvetlen anyagköltséget;
 - b) a közvetlen személyi juttatási költséget;
 - c) a közvetlen személyi juttatási költségek járulékait, szociális hozzájárulási adót;
 - d) az egyéb közvetlen költséget (szállítási és rakodási költség, közvetlen gépköltség).

- (4) Az előállítási költségek közé tartoznak azok az adott eszközzel közvetlen kapcsolatba hozható, az előállításához kapcsolódó általános költségek arányos összegei is, amelyek az adott termékre megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók. Ilyenek:
- a) gépköltségek,
 - b) kamatköltségek,
 - c) egyéb kiegészítő részlegek (üzemek) általános költségei.
- (5) Az előállítási költségek között kell elszámolni (és így az előállítási érték részét képezi):
- a) az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz a beruházó költségvetési szerv által biztosított (az idegen vállalkozó felé nem számlázott) vásárolt anyag bekerülési (beszerzési) értékét;
 - b) a saját előállítású termék, nyújtott szolgáltatás közvetlen önköltségét a vásárolt anyag, a saját előállítású termék tényleges beépítésekor, a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg.
- (6) A vásárolt, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök bekerülési értéke az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott vételára, kisajátítás útján szerzett ingatlan esetén a kártalanítás összege.
- (7) A saját előállítású rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök, továbbá a már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével, felújításával összefüggő saját tevékenységben végzett munkák bekerülési értéke az Sztv. 51. §-a alapján megállapított közvetlen önköltség.
- (8) Az idegen vállalkozó által előállított, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök esetén a beruházás bekerülési értéke az eszköz létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezéssel, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend az Áhsz. 16. § (3) bekezdés szerinti rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott együttes vételára.
- (9) A használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével összefüggésben idegen vállalkozó által végzett munkák bekerülési értéke azoknak az egységes rovatrend az Áhsz. 16. § (3) bekezdés szerinti rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott vételára.
- (10) A **már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető** tárgyi eszközökön idegen vállalkozó által végzett, az Sztv. 3. § (4) bekezdés 8. pontja szerinti felújítási munkák bekerülési értéke azoknak az egységes rovatrend K71. Ingatlanok felújítása, K72. Informatikai eszközök felújítása, K73. Egyéb tárgyi eszközök felújítása rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek végleges kötelezettség-vállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott vételára.
- (11) Követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke.
- (12) Csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.

- (13) A térítés nélkül (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz, illetve az ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt (a nem adminisztrációs hibából származó többlet) eszköz bekerülési (beszerzési) értéke – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke.
- (14) A pénzügyi lízing keretében átadott, a részletfizetéssel, a halasztott fizetéssel értékesített és a szerződés szerinti feltételek teljesülésének megghiúsulása miatt később visszavett, a két időpont között a vevő által használt eszköz visszavételkori beszerzési értékeként az eszköz – a lízingbeadó, illetve az eladó által kiállított helyesbítő számlában rögzített – piaci értékét, legfeljebb az eredeti eladási árát kell figyelembe venni.
- (15) A vagyonkezelésbe *vett* eszközök – ide értve, ha a vagyonkezelői jog más vagyonkezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonkezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik – bekerülési értéke a vagyonkezelésbe adónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyonkezelésbe adónál az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonkezelésbe vevőnek nyilvántartásba kell vennie.
- (16) A gazdasági társaságban való részesedés bekerülési értékét alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor, a társaság átalakulásakor, beolvadásakor az Sztv. 49. § (3), (4), (6) és (7) bekezdése szerint kell meghatározni, alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor egyezően az egységes rovatrend K65. Részesedések beszerzése vagy K66. Meglévő részesedések növeléséhez kapcsolódó kiadások rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott összeggel.
- (17) A társulási részesedés bekerülési értéke a társulásban résztvevők által bevitt vagyontárgyak társulási szerződésében, illetve annak módosításában meghatározott bruttó értéke.
- (18) A külföldi pénzértékre szóló részesedés, értékpapír bekerülési értékét a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték alapján kell meghatározni.
- (19) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke vásárláskor a részvényekért, üzletrészekért, vagyoni betétekért fizetett ellenérték (vételár).
- (20) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke alapításkor, tőkeemeléskor a létesítő okiratban, annak módosításában, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban a jegyzett tőke fedezeteként, valamint a jegyzési, a kibocsátási érték és a névérték különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként meghatározott vagyoni hozzájárulás együttes értéke a ténylegesen befizetett pénzbetétnek és a rendelkezésre bocsátott nem pénzbeli betétnek megfelelő összegben.
- (21) Gazdasági társaság átalakulása, illetve beolvadása esetén a bekerülési érték megállapítása az Sztv. 49. § (6)-(7) bekezdése alapján történik.
- (22) A vásárolt hitelviszonyt megtestesítő értékpapír bekerülési értéke az egységes rovatrend
- K9121. Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása,
 - K9123. Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása,
 - K922. Befektetési célú külföldi államkötvények, egyéb értékpapírok vásárlása,
 - K921. Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása rovatokhoz
- kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár.

- (23) A vásárolt készletek bekerülési értéke az egységes rovatrend K311. Szakmai anyagok beszerzése vagy K312. Üzemeltetési anyagok beszerzése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár. A befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek, állatok bekerülési értéke az Sztv. 62. § (2) bekezdése szerint számított előállítási érték.
- (24) A forint pénzeszközök bekerülési értéke a befizetett, jóváírt forintösszeg. A valutapénztárba bekerülő valutakészlet és a devizaszámlára kerülő deviza bekerülési értéke a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték, kivéve a forintért vásárolt valutát, devizát, amelynél a ténylegesen fizetett forint alapján kell a nyilvántartásba vételi árfolyamot meghatározni.
- (25) Az adott előlegek bekerülési értéke az átutalt vagy megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg. A követelések bekerülési értéke az egységes rovatrend bevételeihez kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon kimutatott követelésekkel megegyező elismert, esedékes összeg.
- (26) A kapott előlegek bekerülési értéke az átutalt, megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg. A kötelezettségek bekerülési értéke az egységes rovatrend kiadásaihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek összege.

7. § Források bekerülési értéke

- (1) A mérlegben a saját tőke elemeit könyv szerinti értéken kell kimutatni.
- (2) A mérlegben a kötelezettségeket könyv szerinti értéken kell kimutatni.
- (3) Az Sztv. 45. § (1) bekezdés a) pontja és az Áhsz. 28. § (4) bekezdése szerinti a fejlesztési célú támogatásokhoz kapcsolódó passzív időbeli elhatárolások könyvelését az év végi zárlati tevékenységek keretében kell végrehajtani.

8. § Eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének, értékhelyesbítésének elszámolása

- (1) Az immateriális javak, tárgyi eszközök után terv szerinti értékcsökkenést kell elszámolni. Az értékcsökkenésre az Áhsz. 17. § (2)-(4) bekezdésben foglalt eltérésekkel az Sztv. 52. § (1), (2) és (5)-(7) bekezdését kell alkalmazni.
- (2) A kisértékű immateriális javak bekerülési értéke a beszerzést, a kisértékű tárgyi eszközök bekerülési értéke az üzembe helyezést, használatba vételt követően, legkésőbb az Áhsz. 53. § (6) bekezdés *d*) pontja szerinti elszámolások során terv szerinti értékcsökkenésként egy összegben elszámolandó.
- (3) Az immateriális javak esetén a terv szerinti értékcsökkenés leírási kulcsa
- a) vagyoni értékű jogoknál 16% vagy a tervezett használati idő alapján megállapított lineáris kulcs,

- b) szellemi termékeknel 33%.
- (4) A tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenését a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. számú mellékletében meghatározottak szerint kell elszámolni. Az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok terv szerinti értékcsökkenésének leírási kulcsa azonos annak az ingatlannak a leírási kulcsával, amelyhez az adott vagyoni értékű jog kapcsolódik. Az alkalmazandó kulcsokat a következők szerint kell alkalmazni a terv szerinti értékcsökkenés elszámolásánál:

I. ÉPÜLETEK

Az épület jellege	Leírási kulcs %
1. Hosszú élettartamú szerkezetből	2,0
2. Közepes élettartamú szerkezetből	3,0
3. Rövid élettartamú szerkezetből	6,0

A felsorolt csoportokon belül az épületek műszaki ismérvek szerinti besorolása:

A csoport megnevezése	Felmenő (függőleges teherhordó) szerkezet	Kitöltő (nem teherhordó) falazat	Vízszintes teherhordó szerkezet (közbenső és tetőfödém, illetve egyesített teherhordó, térelhatároló tetőszerkezet)
Hosszú élettartamú szerkezet	Beton- és vasbeton, égetett téglá-, kő-, kohósalak- és acélszerkezet	Tégla, blokk, panel, öntött falazat, fémlemez, üvegbeton és profil-üveg	Előregyártott és monolit vasbeton acéltartók közötti kitöltő elem, valamint boltozott födém
Közepes élettartamú szerkezet	Könnyűacél és egyéb fémszerkezet, gázszilikát szerkezet, bauxit-beton szerkezet, tufa- és salakblokk szerkezet, fűrészelt faszerkezet, vályogfal szigetelt alapokon	Azbeszt, műanyag és egyéb függönyfal,	Fagerendás (borított sűrűgerendás), mátrai födém, könnyű acélfödém, illetve egyesített acél tetőszerkezet könnyű kitöltő elemekkel
Rövid élettartamú szerkezet	Szerfás és deszkaszerkezet, vályogvert falszerkezet, ideiglenes téglafalazat	Deszkafal, lemezkeretbe sajtolt lapfal	Szerfás tapasztott és egyéb egyszerű fal födém

- (5) Az épület jellegét a három ismerv közül a rövidebb élettartamot jelentő alapján kell meghatározni.

- (6) Az épületgépészet körébe tartozó gépek és berendezések értékcsökkenését az épülettől függetlenül, a gépeknél megadott leírási kulcsokkal is el lehet számolni.
- (7) Az épületbe beépített technológiai gépek és berendezések, az ezeket kiszolgáló vezetékek leírását az épülettől függetlenül, a gépeknél, illetve vezetékeknél megadott leírási kulcsok alapján kell megállapítani.

II. ÉPÍTMÉNYEK

Az építmény jellege	Leírási kulcs %
Ipari építmény	2,0
Mezőgazdasági építmény	3,0
ebből: önálló támrendszer	15,0
Melioráció	10,0
Mezőgazdasági tevékenységet végző adózónál a bekötő- és üzemi út	5,0
Közforgalmi vasút és kiegészítő építményei, ideértve az iparvágányokat is	4,0
Egyéb vasúti építmény (elővárosi vasút, közúti villamosvasút, metróvasúti pálya stb.)	7,0
Vízi építmény	2,0
Híd	4,0
Elektromos vezeték, ideértve a távközlési hálózat vezetékeit is	8,0
Kőolaj- és földgázvezeték, gázvezeték	6,0
Gőz-, forró víz- és termálvízvezeték, földgáz távvezeték, termálkút	10,0
Közúti villamosvasúti és trolibusz munkavezeték	25,0
Egyéb, minden más vezeték	3,0
Alagút és földalatti építmény (a bányászati építmény kivételével)	1,0
Idegen (bérelt) ingatlanon végzett beruházás	6,0
Hulladékártoló	20,0
Kizárólag film- és video gyártást szolgáló építmény	15,0
Minden egyéb építmény	2,0
ebből: a hulladékhasznosító létesítmény	15,0

Hulladékártoló: a hulladékgazdálkodásról szóló törvény előírásának megfelelő tárolásra, ártalmatlanításra szolgáló épület, építmény; a hulladékártoló létesítése miatt igénybe vett földterületre értékcsökkenési leírást a hulladékártolóval azonos leírási kulccsal kell számolni.

Hulladékhasznosító létesítmény: a hulladékgazdálkodásról szóló törvény előírásának megfelelő hasznosítás céljára szolgáló épület, építmény, ide nem értve a földterületet.

Melioráció: szántó, kert, gyümölcsös, szőlő, gyepek és erdőművelési ágú, nem belterületen végrehajtott, a termőföld mezőgazdasági célú hasznosítását szolgáló, vízháztartás-szabályozó építmény; talajjavítás legalább 6 éves tartamhatással, valamint a területrendezés építménye.

III. ÜLTETVÉNY

Ültetvénycsoportok	Leírási kulcs %
<i>1. csoport:</i> alma, körte, birs, naspolya, cseresznye, meggy, szilva, szőlő, szőlőanyatelep, mandula, mogyoró	6,0
<i>2. csoport:</i> őszibarack, kajszli, köszméte, ribiszke, komló, gyümölcsanyatelep, fűztelep	10,0
<i>3. csoport:</i> spárga, málna, szeder, torma	15,0
<i>4. csoport:</i> dió, gesztenye	4,0
<i>5. csoport:</i> egyéb ültetvény	5,0

Az ültetvények támrendszere nem önálló tárgyi eszköz, hanem tartozék, s ezért az ültetvényvel azonos leírási kulccsal kell elszámolni, a földterület és a kerítés viszont önálló tárgyi eszköznek minősül.

IV. GÉPEK, BERENDEZÉSEK, FELSZERELÉSEK, JÁRMŰVEK, TENYÉSZÁLLATOK

a) 33 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök

- A HR 8456-8465, 8479 vtsz.-okból a programvezérlésű, számvezérlésű gépek, berendezések.
- A HR 8471, 8530, 8537 vtsz.-okból az irányítástechnikai és általános rendeltetésű számítástechnikai gépek, berendezések.
- A HR 84. és 85. Árucsoportból az ipari robotok.
- A HR 9012, 9014-9017, 9024-9032 vtsz.-okból az átvitel technikai, az ipari különleges vizsgálóműszerek és a komplex elven működő különleges mérő- és vizsgáló berendezések.
- A HR 8469, 8470, 8472, 9009 vtsz.-ok, valamint a HR 8443 5100 00 vtsz.-alszám.
- A HR 8419 11 00 00, 8541 40 90 00 vtsz.-alszámok.
- A HR 8402, 8403, 8416, 8417 vtsz.-okból a fluidágyas szénportüzelésű berendezések, valamint a mezőgazdasági és erdőgazdasági nedves melléktermékek elégetésével üzemelő hőfejlesztő berendezések.
- A HR 8417 80 10 00 vtsz.-alszám, valamint a HR 8514 vtsz.-ből a hulladékmegsemmisítő, -feldolgozó, -hatástalanító és -hasznosító berendezések.
- A HR 8421 21 vtsz.-alszámok.
- A HR 8419, 8421 vtsz.-okból a szennyezőanyag leválasztását, szűrését szolgáló berendezések.

- A HR 8421 31, 8421 39 vtsz.-alszámok.
 - A HR 8419 20 00 00 vtsz.-alszám, továbbá a HR 9018-9022 vtsz.-okból az orvosi gyógyászati laboratóriumi eszközök.
- b) **20 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök**
A HR 8701 vtsz.-ből a járművek, valamint a HR 8702-8705, 8710, 8711 vtsz.-ok.
- c) **14,5 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök**
Minden egyéb - az a)-b) pontban fel nem sorolt - tárgyi eszköz.
- (8) A huszonötmillió forint bekerülési érték alatti gépek, berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése megállapítása során nem lehet maradványértéket meghatározni. Maradványértéket kell megállapítani a következő esetekben:
- ingatlannál (értékhatártól függetlenül),
 - 25 millió Ft bekerülési értéket meghaladó gépeknél,
 - Tenyészállatoknál, ha az értéke meghaladja az 500 000,- Ft-ot.
- (9) Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat az intézmény rendeltetésüknek megfelelően használja, a forgóeszközök közzé át nem sorolja
- (10) A terv szerinti értékcsökkenés negyedévenkénti elszámolásáért a Gazdasági és Kontrolling Iroda vezetője a felelős.
- (11) Terven felüli értékcsökkenést kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszközöknél elszámolni akkor, ha
- a) az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint ezen eszköz piaci értéke;
 - b) az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) a vállalkozási tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;
 - c) a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető.
- (12) Nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt, továbbá terv szerinti értékcsökkenés a tervezett maradványértéket elért immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél.

9. § Egyes eszközcsoportok értékvesztésének, behajthatatlanságának elszámolási szabályai

- (1) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél – függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel – értékvesztést kell elszámolni, a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti – veszteségjellegű – különbség összegében, ha ez a különbség tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

- (2) A befektetés piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:
- a gazdasági társaság tartós piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, a befektetés (felhalmozott) osztalékkal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, annak tartós tendenciáját,
 - a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget,
 - a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetésre jutó részt, külföldi pénzürtékre szóló befektetés esetén az Sztv. 60. § szerinti, az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó választott devizaárfolyamon átszámított forintértéken.
- (3) Amennyiben az előzőek szerinti befektetésnek, mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a befektetés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg beszerzési értéket.
- (4) Ha a vásárolt készlet (anyag, áru) bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, ha pedig a saját termelésű készlet (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állat) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.
- (5) A vásárolt készlet bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értékét, illetve a saját termelésű készlet bekerülési (előállítási) értékét – az előzőekben foglaltakon túlmenően – csökkentetten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségessé vált, ha feleslegessé vált. A készlet értékének csökkentését – a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával – ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább haszonanyagáron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.
- (6) A **követelések minősítése** alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.
- (7) A követelések működési célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről, a követelések felhalmozási célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről, és Kincstárnál vezetett fizetési számlák után értékvesztés nem számolható el.
- (8) A Nyíregyházi Egyetem könyveiben és a könyvviteli mérlegében nem szerepeltethet olyan követeléseket, amelyek pénzügyi teljesülésére már nincs esély, az ilyen követeléseket, mint behajthatatlan követelés ki kell vezetni a könyvekből, le kell írni. Ez a leírás ugyanakkor nem tekinthető követelésről való lemondásnak, vagy a követelés elengedésének. A behajthatatlanság tényét és mértékét mindig egyedileg bizonyítani kell. Behajthatatlan követelést a fordulónapra összeállított számviteli beszámolóban nem mutatható ki.

- (9) Behajthatatlan követelésnek minősül az Sztv. 3. § (4) bekezdésének 10. pontjában, valamint Áhsz. 1. § (1) bekezdésében rögzített esetek. A behajthatatlan követelés kivezetését – indokolással ellátva – dokumentálni kell.
- (10) Az olyan követeléseket, amelyek pénzügyi teljesülésére már semmilyen esély nincs (a kintlévőség realizálásának valószínűsége nulla), azt behajthatatlanná kell minősíteni. Amennyiben egy követelést a Gazdasági és Kontrolling Iroda vezetője behajthatatlannak minősíti, akkor a követelés behajthatatlanságára vonatkozó feljegyzést a megfelelő indoklással 3 napon belül a kancellár elé kell terjeszteni, aki dönt a követelés végleges leírásáról, vagy annak elutasításáról. A Kancellár által jóváhagyott, vagy elutasított feljegyzéseket haladéktalanul, de legkésőbb 5 napon belül köteles visszajuttatni a Gazdasági és Kontrolling Iroda vezetőjének, aki gondoskodik a behajthatatlan követelés könyvekből történő kivezetéséről. A tárgyévet érintő feljegyzéseket legkésőbb a tárgyévet követő év január 15.-ig kell a Gazdasági és Kontrolling Iroda vezetőjéhez eljuttatni. A behajthatatlanság tényét és mértékét minden esetben bizonyítani és dokumentálni kell.
- (11) A hallgatókkal szembeni követelésekre, az adott kölcsönökre alkalmazott eljárásrend:
- Hallgatókkal szembeni követelések: A követelések nyilvántartására a NEPTUN rendszer szolgál, így a követelések listázása is e rendszerből történik. A követelések érvényesítésével kapcsolatos feladatok a Hallgatói Szolgáltató Központot terhelik. A lejárt hallgatói fizetési kötelezettségek esetében a Térítési és juttatási szabályzatban foglalt szankciókat kell alkalmazni.
 - Az adott kölcsönök név szerinti részletes kimutatását negyedévente az OTP bocsátja rendelkezésre. A kimutatások iktatást követően a Gazdasági és Kontrolling Irodába érkeznek be. Mindenegyed negyedévet követően a kimutatások beérkezésétől számított 10 munkanapon belül le kell válogatni azon adósok listáját, akik legalább 3 hónap hátralékkal rendelkeznek, vagy a kölcsönt a lejáratát követően 3 hónapon belül nem rendezték. Az így leválogatott listán szereplő adósok felszólítása a Vagyongazdálkodási Központ feladata.

10. § Egyedi értékelés alapján történő értékvesztés elszámolásának szabályai

- (1) A vevők minősítése során vizsgálni kell a következőket:
- a vevő, adós tényleges jövedelmi helyzetét,
 - fizetőképességét, fizetőkészségét, valamint likviditási gondjainak tartósságát,
 - a vonatkozó szerződés alapján garancia érvényesítésére van-e mód és esély,
 - csődeljárást, felszámolási eljárást indítottak-e vele szemben, ha igen, a követelés milyen mértékű kielégítésére lehet számítani.
- (2) A vevők egyedi értékelése alapján elszámolható értékvesztést a minősítés vizsgálata, valamint a számviteli politikában meghatározottak szerint, a következőkben felsorolt esetek alapján kell megállapítani.

Adós minősítése*	A minősítés kritériuma*	Elszámolható* értékvesztés
Problémamentes adós	Aki fizetési kötelezettségének minden esetben határidőre eleget tett.	Nincs
Külön figyelendő adós	Aki fizetési kötelezettségének az elmúlt években, továbbá a költségvetési évben, és a beszámoló-készítés időpontjáig 90 napon belül nem tett eleget.	A követelés 20 %-a
Átlag alatti adós	Aki fizetési kötelezettségének az elmúlt években, továbbá a költségvetési évben, és a	A követelés 30 %-a

	beszámolókészítés időpontjáig 91-181 napon belül nem tett eleget.	
Kétes adós	Aki fizetési kötelezettségének az elmúlt években, továbbá a költségvetési évben, és a be-számolókészítés időpontjáig 181-360 napon belül nem tett eleget.	A követelés 50 %-a
Rossz adós	Aki fizetési kötelezettségének többszöri felszólítás ellenére rendszeresen nem tett eleget, továbbá valószínűsíthető, hogy kötelezettségét nem tudja teljes egészében kiegyenlíteni.	A követelés 70-100 %-a

- (3) Az egyedi értékelés alapján történő minősítést évente legalább egyszer, a mérlegkészítés időpontját megelőző 5 nappal el kell végezni, azt dokumentálni szükséges.
- (4) A minősítés határidőre történő elvégzéséért a Gazdasági és Kontrolling Iroda vezetője a felelős.
- (5) A követelések minősítését a Gazdasági és Kontrolling Iroda vezetője készíti el és terjeszti a jóváhagyásra a kancellár részére.

11. § A kis összegű követelések értékvesztése elszámolásának szabályai

- (1) Kis összegű követelésnek kell tekinteni a 30 000,- Ft értéket meg nem haladó adós és vevő követelést. A kisösszegű követelésekről év végén kigyűjtés alapján külön nyilvántartást kell készíteni.
- (2) A kis összegű követelések könyvvitelben elkülönített csoportjára – a követelések együttes minősítése alapján – az értékvesztés összege e követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában kell meghatározni.
- (3) Ebben az esetben a következő évi mérlegfordulónapi értékeléskor a kis összegű követelések – hasonló módon megállapított – értékvesztésének összegét össze kell vetni az előző évi, ilyen jogcímen elszámolt értékvesztés összegével és a csoport szintjén mutatkozó különbözetet – előjelének megfelelően – a korábban elszámolt értékvesztést növelő értékvesztésként, illetve a korábban elszámolt értékvesztés visszaírásaként kell elszámolni.
- (3) A százalékos mutatók kialakításáért, évenkénti felülvizsgálatáért a Gazdasági és Kontrolling Iroda vezetője a felelős, annak jóváhagyásáért a kancellár a felelős.

12. § Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszaírásának szabályai

- (1) Az eszközök terven felüli értékcsökkenésének és értékvesztésének visszaírására az Sztv. 57. § (2) bekezdését és 58. § (2) és (3) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy egyéb bevételek alatt az egyéb eredményszemléletű bevételeket kell érteni, és jelentősnek akkor kell tekinteni az eltérést, ha a piaci érték 10%-kal, de legalább százezer forinttal meghaladja a könyv szerinti értéket.
- (2) Amennyiben az Sztv. 53-56. § szerint alkalmazott leírások miatt az Sztv. 57. § (1) bekezdés szerinti eszközök könyv szerinti értéke alacsonyabb ezen eszközök eredeti bekerülési értékénél és az alacsonyabb értéken való értékelés (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az értékvesztés

elszámolás) okai már nem, illetve csak részben állnak fenn, az Sztv. 53-56. § szerinti leírásokat meg kell szüntetni (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a már elszámolt terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az elszámolt értékvesztés összegének csökkentésével), - a megbízható és valós összkép érdekében - az eszközt piaci értékére, legfeljebb a nyilvántartásba vételkor megállapított, az Sztv. 47-51. § szerinti bekerülési értékére, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére az egyéb bevételekkel szemben, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításait csökkentő tételként vissza kell értékelni (visszaírás). A terven felüli értékcsökkenés, az értékvesztés visszaírását a költségvetési év mérlegfordulónapjára vonatkozó értékelés keretében kell végrehajtani.

- (3) Abban az esetben, ha az egyedi eszköz mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen meghaladja a könyv szerinti értékét, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékét, akkor a különbözet összegével – az Sztv. 58. § (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - csökkenteni kell az elszámolt terven felüli értékcsökkenés, az elszámolt értékvesztés összegét és az egyéb bevételekkel szemben, a részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztésénél a pénzügyi műveletek ráfordításainak csökkentésével növelni kell az adott eszköz könyv szerinti értékét.
- (4) Az Sztv. 58. § (2) bekezdés szerinti különbözettel a könyv szerinti értéket az adott eszköz nyilvántartásba vételekor számításba vett értékéig – az Sztv. 47-51. § szerinti bekerülési értéke összegéig, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékig - kell növelni (visszaírás összege). A visszaírás összege nem lehet több mint a korábban terven felüli értékcsökkenésként, értékvesztésként elszámolt összeg.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- (1) Jelen szabályzatot a Nyíregyházi Főiskola Szenátusa az IHK/111-77/2015. (április 21.) számú határozatával, 2015. április 23-i hatállyal fogadta el. A hatálybalépéssel egyidejűleg a Szenátus I/2-2/14/2008. (február 5.) számú határozatával elfogadott, többször módosított Eszközök és források értékelési szabályzata hatályát veszti.
- (2) Jelen szabályzatot a Nyíregyházi Egyetem Szenátusa az IHK/34-49/2017. (március 31.) számú határozatával, 2017. április 1-jei hatállyal módosította.
- (3) Jelen szabályzatot a Nyíregyházi Egyetem Szenátusa az IHK/93-69/2018. (július 24.) számú határozatával, 2018. július 26-i hatállyal módosította.

Nyíregyháza, 2018. július 24.

A Szenátus nevében:

Vassné dr. Figula Erika
rektor